

Q.P. Code : 13305

**Third Semester B.Com./B.C.L.S./B.C.T.T. Degree Examinations,
November/December 2019**

(CBCS – Freshers – 2019-20)

Language Sanskrit

**Paper III – CHAMPURAMAYANAM (ARANYAKANDAM),
GRAMMAR AND TRANSLATION**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to Candidates :

- 1) *Answer in Sanskrit/Kannada/English.*
- 2) *Questions I, VI and VII should be answered in Sanskrit only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत।

(10 × 1 = 10)

Choose the correct answer :

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. चम्पूभारतं केन विरचितम् ?

(a) अनन्तभट्टेन

(b) भोजेन

(c) कालिदासेन

(d) वेंकटाध्वरिणा

2. नीलकण्ठदीक्षित विरचित चम्पूकाव्यं किम् ?

(a) रामायणचम्पू

(b) नलचम्पू

(c) नीलकण्ठविजयचम्पू

(d) भागवतचम्पू

3. भोजस्य पिता कः ?

(a) वत्सराजः

(b) सिन्धुलः

(c) मुञ्जः

(d) जयन्तः

4. शरभङ्गः कः ?

(a) गन्धर्वः

(b) मुनिः

(c) राक्षसः

(d) वानरः

5. विराधः कयोः मार्गं रुरोध ?

(a) वालिसुग्रीवयोः

(b) भरतशत्रुघ्नयोः

(c) रामलक्ष्मणयोः

(d) रावणकुम्भकर्णयोः

Q.P. Code : 13305

6. सौमित्रिः कः ?
(a) रामः (b) लक्ष्मणः
(c) भरतः (d) सुग्रीवः
7. मैथिली का ?
(a) सीता (b) शारदा
(c) गीता (d) सुनीता
8. सुहस्राक्षः कः ?
(a) वरुणः (b) अग्निः
(c) यमः (d) इन्द्रः
9. मृगरूपेण कः आगतः ?
(a) रावणः (b) मारीचः
(c) रवरः (d) सुबाहुः
10. रावणः वने काम् अपहरति ?
(a) सीताम् (b) सुमित्राम्
(c) कौसल्याम् (d) शूर्पणखाम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत।

(2 × 10 = 20)

Write an essay on any **TWO** of the following :

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

1. संस्कृतचम्पूकाव्यानि।
Sanskrit Champukavyas
ಸಂಸ್ಕೃತ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳು
2. विराधप्रसङ्गः।
Episode of Viradha
ವಿರಾಧ ಪ್ರಸಂಗ
3. शूर्पणखाप्रसङ्गः।
Episode of Shurpanakha
ಶೂರ್ಪಣಖಾ ಪ್ರಸಂಗ

Q.P. Code : 13305

III. (a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(2 × 4 = 8)

Translate and explain any **TWO** shlokas :

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ :

1. प्रविश्य विपिनं महत्तदनु मैथिलीवल्लभो
महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छविः।
निशाचरदवानलप्रशमनं विधातुं शरैः
चचार सशरासनः सुरपथे तडित्वानिव॥
2. तस्मिन्महापथधिया वदनं विगाह्य
निर्गन्तुमक्षमतया जठरे लुठद्भिः।
वन्धैर्गजैरजगराः पिशिताशनेभ्यो
वातापिदानवदशामुपदेशयन्ति॥
3. प्रभामिवाकीं तमसां निहन्त्रीं ब्राह्मीं दधानं नियमेन लक्ष्मीम्।
तपोनिधिं शौर्यनिधिः प्रसन्नः स्वनाम संकीर्त्य ननाम रामः।
4. प्राग्मन्थरेति महिषीति वरद्वयीति
धर्मव्ययव्ययितभूपतिभारतीति।
काकुत्स्थकाननकयेति च सन्ति संज्ञाः
पौलस्त्यहीनभुवनत्रयभाग्यपङ्क्तेः॥

(b) गद्यभागम् अनुवदत।

(1 × 4 = 4)

Translate the passage :

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ :

“कौ युवां युवानौ? कुतस्त्यौ? वामाचारवत् प्रतिभाति वामाचारः। चीरं वपुषि, जटाः शिरसि, करे च चण्डकोदण्डः। क्लायमाकल्पः, क्वच कल्पलता कल्पेयमनल्पाभरणा तरुणी” इति।

(अथवा)

ततः परमहर्षेण महर्षिणा प्रणीताभिराशीर्भिः सह मुरशासनशरासनं सरसिजासनास्त्रं सौत्रामणं तूणीरयुग्मं रुक्ममयकोशं खड्गं च प्रतिगृह्य तदाज्ञया गोदावरीतटनिकटप्रकटितां पञ्चवटीमसेवत।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत।

(2 × 4 = 8)

Explain with reference to context any **TWO** sentences :

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. विपिनमहिषवेषैः केवलं ते वलन्ते।
2. त्वत्ततमित्रमहमित्यहरज्जटायुः।
3. उभयकूलसमस्थितशाद्वलभ्रमगतागतखिन्नगवीदशाम्।
4. त्वमसि विपिनमध्ये मध्यमाम्बा हि जाता।

Q.P. Code : 13305

V. **द्वयोः** लघुटिप्पणीं लिखत।

(2 × 2½ = 5)

Write short notes on any **TWO** :

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. भोजराजः।	2. अगस्त्यः।
3. रावणः।	4. जटायुः।

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत।

(a) दोषान् परिहरत (पञ्चानाम् एव)।

(5 × 1 = 5)

1. सिंहेण भीतः।	2. वृक्षेण पत्रं पतति।
3. शिवः कैलासे अधिवसति।	4. रामः सह सीता वनं गता।
5. अहं ग्रन्थालयं गच्छति।	6. जनाः चोरेण भीताः।
7. शिशुः हसन्ति।	8. बालकः आपणं गच्छामि।

(b) संस्कृतेनवाक्यं रचयत (पञ्चानाम् एव)।

(5 × 1 = 5)

1. पठति	2. यदा-तदा
3. परीक्षा	4. गायति
5. मधुरम्	6. देवालयम्
7. लिखामि	8. देशः

VII. संस्कृत भाषया अनुवदत।

(5)

Sanskrit is one of the oldest languages in the world. Even today Sanskrit language is studied not only in India but also in many other countries of the world. Many Sanskrit literacy works are world famous even today. Ramayana and Mahabharata are very important among them. Both of them are historical epics of our country.

ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ. ಭಾರತದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವದ ಇತರ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತ. ಇವೆರಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು.